

איך הגענו לרוב בכנסת

סוף סוף הגענו לזה — הפכנו רוב בכנסת. אילו ניתן היה בישראל להעלות ברוב בקום הצעת איאמון — היינו מפילים את הממשלה פעמיים

ביום השלישי בערב, בסוף הדיון על משרד-התחבורה (שכלל דיון על הנושא הממאיר של האונות-דרכים) נותרו לקראת סיום הדיון רק שלושה חברי-כנסת במליאה: שני חברי סיעתנו ואליהו ששון. למחרת בבוקר, כשנפתחה כשנפתחה הישיבה, שוב נכחו אותם שלושה חברי-כנסת — ושוב היה לנו רוב מוחלט בבית. אמר ה"ר צבי צימרמן: "אני פותח את ישיבת הכנסת". קרא יגאל אלון: "היכן הכנסת?" באותו יום, בשעה 14.00, בשיא הדיון על אחד הנושאים החשובים ביותר לציבור — גורל יהודי ברית-המועצות — נכחו במליאה מלבד הנואם (אליעד), ה"ר צימרמן, השר המשיב (אלון) ושני חברי סיעתנו — שמונה חברי-כנסת!!! אולי כדאי להנציחם: קלמן כהנא (שחילה לתורו לנאום), רויאל-נאור והלוי מגחיל; ששון, לוי, זילברברג וקורן מהמערך; סנה.

★ ★ ★

אותו דיון על גורל יהודי ברית-המועצות בא כל-כולו בגללנו, והוא מוכיח שוב מה רבה יכולה להיות השפעתה של סיעה קטנטנה, שיש לה עמדה עקרונית. מייד בהודיע דבר הפרובוקציה בלנינגראד, הגשנו הצעה דחופה לסדרה-היום. היא סומנה במספר הסידורי 302. היינו היחידים.

כעבור שבוע דנה הנשיאות ושקלה אם להכיר בדחיפות ההצעה. כשנתברר שיש נטייה להכיר בה, הודרוו חמש סיעות אחרות (גח"ל, המפד"ל, המערך, ל"ע ופא"י) להעלות הצעות זהות. הן סומנו במספרים רצופים: 311 עד 315. עמדנו בראש לא רק בעצם היוזמה. גם נאומנו על נושא זה (ראו למטה) קבע את הקו הכללי. כל שאר הנואמים, וגם סגן ראש-הממשלה, חזרו כימעט מילולית על עמדתנו העקרונית, והפעם אף לא הסתירו זאת.

היחיד שיצא מכלל זה — מלבד רק"ח, שהחרימה את הדיון — היה משה סנה. הוא היה היחיד שלא הצביע בעד דיון בנושא, ותקף אותנו אישית מעל הדוכן. היה נדמה כי במשך כמה דקות חזר סנה כמה שנים טובות אחורה — לימים אותם אין הוא אוהב לזכור ולהזכיר.

לוי אשכול

רחוקות. נמסר גם שחיפשו והחרימו במיור חד חומר הנוגע ליהדות, ליהודים, לעברית, לידיש ולמדינת-ישראל. יש שמועות שלפיהן יש ביזה לערוך משפטי-ראווה לנאסרים. מרוע נחפזנו להגיש הצעה דהיי פה לסדרה-היום, בעוד השמועות הללו הן עדיין בגדר שמועות? אנו סבורים שיש להשמיע את קולנו בעוד מועד, לפני שהשמועות עית הללו נהפכות ליריעות. הנסיון בעבר הוכיח כי הרמת קיל בחוק-לארץ יש בה כדי למנוע מעשים חמורים.

עימות לחוד, יהדות לחוד

אני שמח שדווקא סיעתי היא זו שיזמה את הדיון הזה, מפני שאין אנו חשודים כשונאים מקצועיים של ברית-המועצות. להיפך, אנו מקווים עדיין שבי עזרת מדיניות יוזמה אפשר יהיה לשנות את היחסים הקיימים בינינו ובין ברית-המועצות, תוך כדי שינוי היחסים בינינו ובין העולם הערבי. הרגע הזה הוא עדין במיוחד. יש סכנה

פינטר הגדול

- אסור, "להאמין לנאצר" — אבל צריכים להעמיד אותו במבחן!
- נאצר אינו קומוניסט כמו וילנר — איז הוא רוצה להשתעבד לרוסים
- זוהי השעה האחרונה לנסות להגיע עימו להסדר-שלום ישיר!

ושאר שלל ההכרזות מתוך ג'דען הספשים: הנה אנו עומדים ולאורך "גבולות הביטחון האינדיאליים" נשפך הדם מדי יום, ולבנו — לב כולנו — נצטב מדי בוקר, למראה הצעירים שתצלמיהם ניבטים אלינו. נו, (אולי זאת הזדמנות לחלל החלמה מוירה ושלמה לשאל וייצמן, בנו של שרת-התחבורה, שנפצע הבוקר בתעלת-סואץ.)

הצבא הסובייטי, שאתם לא חלמתם על בואו, הולך ומתבסס מולנו — ונוצרה הוודאות הגמורה שהמשך הקרבות יוביל למלחמה בינו ובין צה"ל. ארגוני הפדאיון, שעוד לפני שלוש שנים היו גורם מבוסס — מהלכים אימים במר, חב, והפכו גורם מרכזי בכל הכרעה מדינית, והיודיד הגדול האחרון, ארצות-הברית של אמריקה, שם את ידו על עורק חיינו ומאיים לנתקו. כל זה — שלוש שנים קצרות אחרי הנצחון הכביר, ההיסטורי, שהעניק לנו עליונות צבאית ומדינית מוחלטת, אשר פתח בפנינו אפשרויות כמעט בלתי-מגובות לות לכל עבר.

"ההיסטוריה לא תסלח לכם!"

ביוני 1967 היינו ראש וראשון בליגה המרחבית; ביוני 1970 הפכנו כדור-מישחק בליגה הערי למית.

היינו עצמאיים. היוזמה היתה כולה בידינו, למחרת הנצחון הגדול, כאשר ההלם שרר בעולם הערבי, כשכוחנו היחסי היה בשיאו — יכולנו להציע מיד את החזרת השטחים הכבושים תמורת שלום-אמת, ביטחון ופתרון הבעיות — כל מה שדורשים מאתנו היום.

עמדנו מול פני העולם הערבי, מול פני העם הפדסטני, ויכולנו לדבר אליו או פנימי-אדיפנים. הכל היה מוכן, הכל זעק ממש, ליוזמת השלום הגדולה, הניעוזה שהי ישי ראל.

אויבנו מודים כיום שיכולנו לעשות זאת. אנשי צמרת ישראל מודים בכך בשי * מילים אלה הודיעו לכנסת לראשונה על פציעת בנו של השר.

הודעתה של גולדה מאיר בשם הממשלה, בעיקבות הוכנית רוי ג'רס, שהכל ציפו לה במתיחות, לא הכילה דבר. היה זה אוסף של מליצות בלתי-מחייבות, וציר טוטים ארוכים מנאומיו של גמאל עבד-אל-נאצר. כל חברי הקואליציה נמנעו מלנאום. כרגיל בוויכוחים אלה, היו דברי סיעתנו הנואם הארץ פוזיציוני העיקרי. הם נאמרו בי אולם מלא, בפני גולדה מאיר וחברי ממשלתה, ושררה הרגשה בולטת שרבים מה"כני המערך מביעים בהבעות פניהם הסכמה אימת.

אורי אבנרי: אפשר לחשוב שבאנו הנה לשמוע את נאומי נאצר, באינטרפרט ציה המקורית של הגברת מאיר — ולא הודעה מוסמכת של ממשלת-ישראל. אנחנו לא יושבים כאן במאגילס אלי-אימה — הפרלמנט המצרי — אזא בכנסת ישראל, ואנחנו רוצים לשמוע מהי עמדת ממשלת ישראל, מול פני סכנות שלא ידענו דוגמתן.

הודעת ראש הממשלה היום גובלת בויל-זול בכנסת, וכל התירוצים לאי-אמירת דברים אינם עומדים במבחן ההגיון.

לממשלה זו אין פשוט מה להיגיד, מפני שהיא הגיעה למבוי סתום מוחלט, והדרך היחידה הי פתוחה בפניה היא נסיגה מסיסי מאותיה ומעמדותיה.

איך בוזבו הניצחון

עיתון בריטי, פרו-ישראלי, כתב הבוקר: "צעד אחד של ממשלת-ישראל יכול להעי ביר את ישראל אל מעבר לסף התהום." זוהי הגדרה קולעת.

נדמה שהממשלה עצמה התחיי לה להיזכרה לפתע לאיזה מצב היא הכניסה את המדינה. החלום שנידד בשמרון הניצחון — הולך ונפיל.

היכן הסיסמאות על "מלכות ישראל השלישית", "ארץ-ישראל השלמה", "נחמה לטלפון מחסיין ומנאצר", "הזמן פועל לטובתנו", "גבולות הביטחון האינדיאליים",

את קולנו בקריאה להימנע מניצול פרשת החטיפה — אם היתה ואם לא היתה — למסע אנטי-יהודי בברית-המועצות.

כישראלים אנו רוצים לעזור ליהודים שהם בצרה בכל מקום, גם בעירק, גם בברית-המועצות, גם בכל ארץ אחרת. כבני-אדם מתקדמים אנו דוגלים בחרוז יות-היסוד של האדם בכל מקום בעולם. וחרויות היסוד כוללות בלי ספק את חופש ההגירה.

כשם שלא יעדה על דעת איש לכניע מקומוניסטי ישראל, הרי צה בכך, להגר מברית-ישראל לברית-המועצות, כך אנו וניבקים את הזכות לכל אדם בברית-המועצות לכל עזרת להגר מברית-המועצות לכל ארץ שהוא רוצה בה. כשם שצמרת לכל אדם לברוח מהגיהנום הציוני לג'דען ה"סובייטי, אנו תובעים את הזכות לכל אדם לברוח מג'דען הסובייטי אל הגיהנום הציוני.

שפויים וחוליי-נפש

עצם העובדה שיהודים מעויים היום לחתום על עצומות, למסור הודעות לעיתונאים זרים בברית-המועצות, ולעשות מעשים רבים אחרים, מוכיחה שחל שינוי מסויים

בין ג'דען לגיהנום

אנו משיעים את קריאתנו גם כיהודים וגם כבני-אדם מתקדמים. כיהודים אנו דוגלים בחובת ה"סלידאריות היהודית.

פרובוקציה בלנינגראד

אני שמח שהמשיב היום הוא סגן ראש הממשלה. אני מקווה שהוא ישא את דבריו באיזה רוח, ואני מוצא לנכון לשבח את הממשלה — בשטח זה של המאבק למען יהודי ברית-המועצות — שהיא לא השתלבה במגמות מסויימות, שלגביהן יש חשד שהן קשורות במסע של ארגונים אנטי-סובייטיים בינלאומיים נגד ברית-המועצות. לנו, כישראלים וכיהודים, אין שום עניין להשתלב בהם.

של עימות עם הצבא הסובייטי לאורך התעלה. רק היום שמענו על מסוייני יהודי פלה, באמצעות טילים סובייטיים, וברגע זה שוהה נשיא מצרים במוסקבה ונופלות שם הכרעות לגבי מלחמה ושלום.

אנחנו מציעים (ככאראפראזה על אימרה ידועה): לנהל את המאבק על יהודי ברית-המועצות כאילו לא היה עימות בתעלת-סואץ, ולי נהל את העימות בתעלת-סואץ כאילו לא היה מאבק על מצב יהודי ברית-המועצות.

לכן לא נבוא היום להסית נגד ברית-המועצות. לא ניתן סעד לאי-רגונים העויינים את ברית-המועצות, לא נשתלב במלחמה הקרה נגד ברית-המועצות, כי אם נרים

אורי אבנרי: שוב חיבת הכנסת לתת את דעתה על מצב יהודי ברית-המועצות. העובדות הבטוחות הן כדלהלן: פורסם בברית-המועצות שהיה נסיון לחי טוף מטוס סובייטי, מצד אורחים סובייטים שרצו לברוח לחוף-לארץ.

חלק מן האורחים הללו הם יהודים. אין לנו אפשרות לדעת אם היה נסיון אמיתי להטפת מטוס, או אם היה כאן מיקרה של פרובוקציה מטעם הבולשת הסובייטית.

נודע שבעיקבות נסיון החטיפה הזה נערכו מעצרים וחיפושים ונחבטים בקרב יהודים בברית-המועצות; בין השאר נאסרו אנשים שבאותה שעה כלל לא היו במקום המעשה — בלנינגראד — כי אם בערים